

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

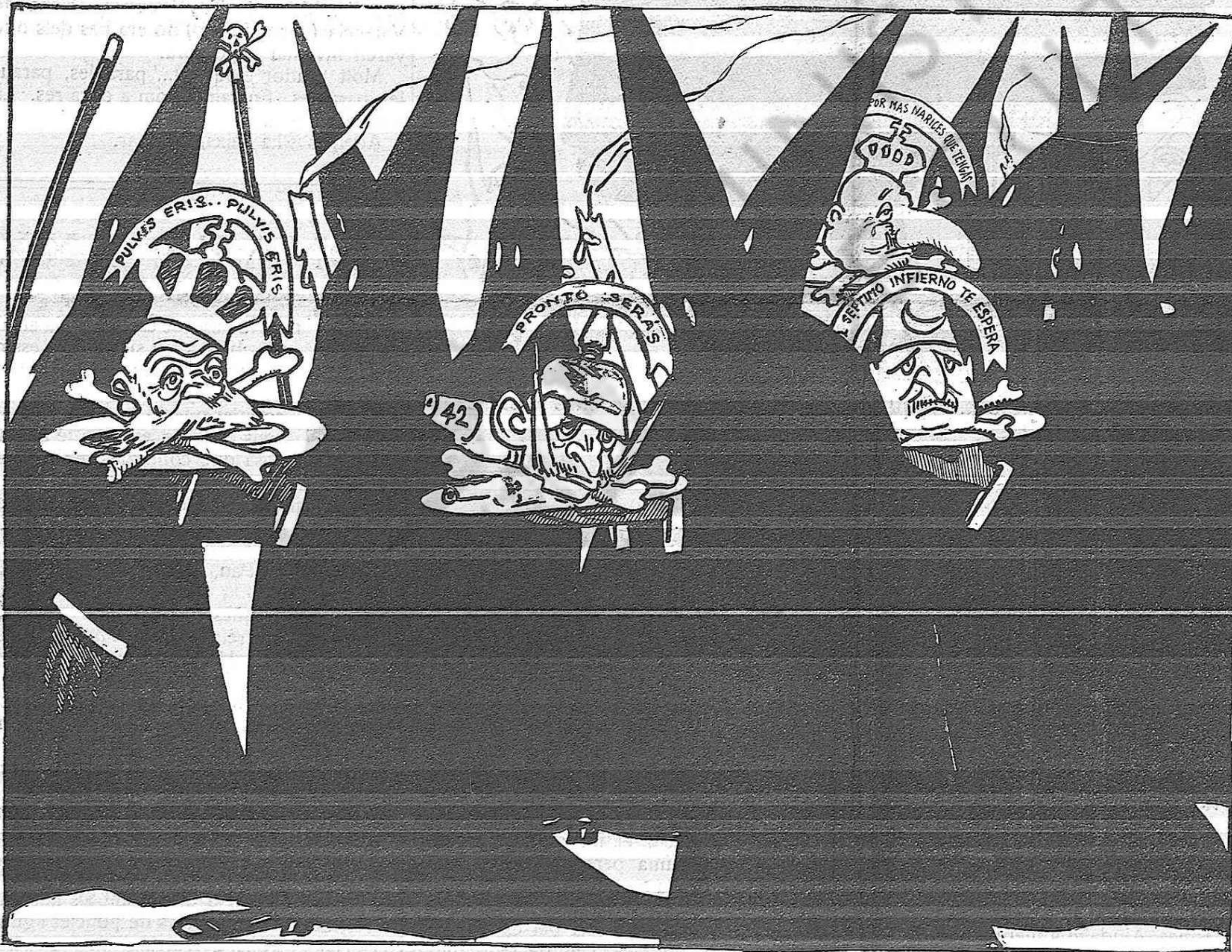
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 27, BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

Quaresma internacional

La processó de la Mala Mort

ció, i singularment el literat. D'aquí la confusió. Tal escriptor escriu noveles, comedies, poesies; és home de moda avui, com les corbates: doncs és un intel·lectual. Aqueix altre ha escorcollat en els arxius la fè de baptisme dels vells autors de centèsima categoria, o ha anotat amb un literisme pedestre les obres venerables: Un intel·lectual. L'altre ha sutilitzat com un sofista sobre les paraules, mantenint-se impermeable sempre a l'esperit qui flota sobre totes les coses, com una espurna de foc etern: un intel·lectual! De cap manera, senyors meus. Posem-nos d'acord. Intel·lectualitat, en el sentit pur, significa arisarcuía de la raó, intuició quasi divina de les idealitats, participació de l'«Esperit Sant» I ¿com voleu que sia un intel·lectual l'artífex, l'hàbil, el retòric, el *mim*? Aqueix intel·lectual vostre serà en tot cas un actor del pensament dels altres, un *divo* qui transfiguri per a delícia del *vulgas* les òperes dels demés, les males musiques mentals. Serà l'adjectiu de la veritable intel·lectualitat. Se posarà el vestit de l'intel·lectual com podria posar-se la cucurulla del nigromàntic; com el diable és la mona de Déu.

I és que la paraula *intel·lectual* resulta insuficient fins per a l'accepció que li acabo d'atribuir. Una societat qui fonamentés la seva política en la cultura d'una sola casta, al preu de la barbarie de les demés, seria una societat injusta, imperfecta. Així també, una educació personal assentada sols en el cultiu de l'intel·ligència, produirà un desagradable subjecte, d'una força mental qui reveli una fredor perillosa del sentiment, una abjecció de la voluntat. Se pot ésser molt intel·ligent i malíssim ciutadà. Machiavel era una intel·ligència excepcional. I precisament la gran culpa de l'Alemanya moderna és l'exaltació de qualitats realment intel·lectuals a costa de la bondat i de l'emotivitat; una hipertrofia (ditem) del cervell a expeses del cor, o de lo que es sol entendre per cor. Bismarck no era certament un estúpid. Però, ¿era un home bò? ¿Era un bon ciutadà del món? Ell, príncep de Prússia ¿era príncep de l'humanitat?

Un intel·ligent, doncs, no és lo mateix que un intel·lectual o lo que voldrem expressar altament, per intel·lectual. Hem de cercar l'excel·lència total de l'ànima, i no l'especialisme abusiu i golafre d'una facultat que's nodreixi de les altres i acabi per matar l'ànima. Cal ésser, més que intel·lectuals, «espirituals».

Polítics de Liliput

Sempre, però avui més que mai, la feina de governar un Estat és difícil i complicada. La gran guerra ha plantejat problemes vitals, gravíssims, la solució dels quals exigeix, per part dels qui governen, un gran talent, una voluntat ferma i una veritable ciència econòmica.

I heus-aquí que Espanya, la trista Espanya, està governada per gent sense talent, sense voluntat i sense ciència. Per això es dona actualment el cas irritant que la situació econòmica a Espanya sigui, en plena pau, pitjor que la dels Estats en guerra.

Ara el país paga la seva vella culpa de deixar-se governar per polítics petits, insignificants, per gent de Liliput. Aqueixos polítics són polítics de camarilla i Gaceta, de eleccions sense electors i de pressupost nodridor. Per ells, governar és fruir les delícies del poder, repartir càrrecs i beneficis. Dels grans problemes polítics i econòmics no en saben res.

I succeeix que, quan es troben amb l'aigua al coll, no saben acudir a altre remei que al tràgic plom del Maüser. El remei és típicament espanyol.

EL MANIFEST DELS ONZE MIL

ALEMANYA I LES FALSES intel·lectualitats

Qui hem abusat molt, diem, de la paraula *intel·lectual*. Per de prompte, el seu concepte s'ha extès més enllà dels seus límits naturals. L'intel·lectual és l'home d'excel·lent pensament, l'alt pensador. Però la nostra daurada vulgaritat ha entès per intel·lectual l'home de ploma, qualsevol sia la seva especial ac-

I ¿són realment espirituals els qui firmaren el manifest germanòfil espanyol destinat a contrarrestar el manifest de les firmes anglo-francòfiles? Aquí està, senyors meus, la terrible veritat. Alemanya, amb els seus atropells i truculencies, no ha sapigut concitar-se la simpatia dels «espirituals», dels qui alimenten l'ànima en la contemplació de les

idees pures i eleven una gran sed per damunt les aigües mortes. Alemanya no ha sabut congraciarse amb el Poble, verge d'ànima, nèt de les corrupcions d'una cultura tendenciosa, i sempre disposat a rebre com flor la fecondació dels ideals qui sapiguen pronunciar el *sésam, obre't*, a la porta de la seva gran sensibilitat potencial. Alemanya sols ha sabut, entre els espanyols, proporcionar-se l'ajuda dels orfes d'esperit, aquests onze mil idòlatres en qui respira una classe intermitja, amb totes les ambigüitats qui la sotmeten a la pressió d'altres dues, i la subjuguen a l'adoració dels forts per a millor imaginar-se allunyada de les debilitats nadiues. Però ¿no heu reconegut ja a través aqueix bloc de firmes que no són, en general, noms, perquè no tenen anomenada, no heu reconegut la personificació de lo que representen? Són la classe mitja, són la burgesia en la seva doble inferioritat de casta i de criteri; són els burgesos igualment vituperats per l'obrer i per l'artista, pel qui socialment se troba a sota d'ells i pel qui espiritualment se troba a sobre. Són la classe mitja amb ses velles tares, amb ses ingratiutats envers la Revolució qui va redimir-la; amb son antic amor al fuet de la disciplina d'on va ésser treta; amb la seva veneració autoritaria i atàvica al senyor, amb el seu zel pel diploma qui li assegura el fruïment pacífic de les professions anomenades liberals... Oh avenç dels nostres Onze Mil! ¿Quin serà el Xenofont qui narri, en el pervenir, la teva tardana Reirada?

GABRIEL ALOMAR

Ecos d'aquests dies

UNA munió d'obres baixes per la carretera de Sans. Venen d'invitar al paro a ses companyes d'altres fàbriques i van a continuar la seva tasca de que la vaga sigui

general.

Un burgès contempla la desfilada i somriu despreciativament.

Entre les manifestants se destaca pel seu entusiasme una joveneta d'uns divuit anys. L'enardiment ha posat rojor a les seves galtes i foc als seus hermosos ulls.

El burgès la mira cobdiciosament i pensa amb cínic goig que pot-ser la miseria la portarà a les seves brutals grapes.

Mentres la contempla embadalit, amb l'imaginació cobreix aquell cap, artísticament despeninat, amb un capell fantasiós, i aquell còs esbelt amb un trajo elegant i aquells peus mal calçats amb unes botes de pell, ben altes, i aquell naixement de pit tant incitant amb un collar de perles.

Després, aclucant els ulls, amb la fantasia la despulla i una voluptuosa esgarripança li xagrina la pell.

La mare, la dona, la cunyada i la filla den Peret, varen recullir l'any passat un gabadal de serpentes i amb les canyes que van collir prop del riu s'han entretingut durant l'any a construir espolsa-confettis.

En Peret fa de manobre, la dona i la cunyada són capseres. L'avia i la néta vendrien la mercaderia a la Rúa i aquest petit negoci els permetria pagar el pis.

El dimecres al mig dia veuen amb pena tota la existència intacta i esvaïda l'esperança del somniat guany.

El pobre Peret tranquil·litza a les desconsolades dones.

—Pot-ser sí, diu, que lo que feiem era fer el joc a la burgesia. Mentres nosaltres patim gana ells s'hagueren divertit llençant els diners...

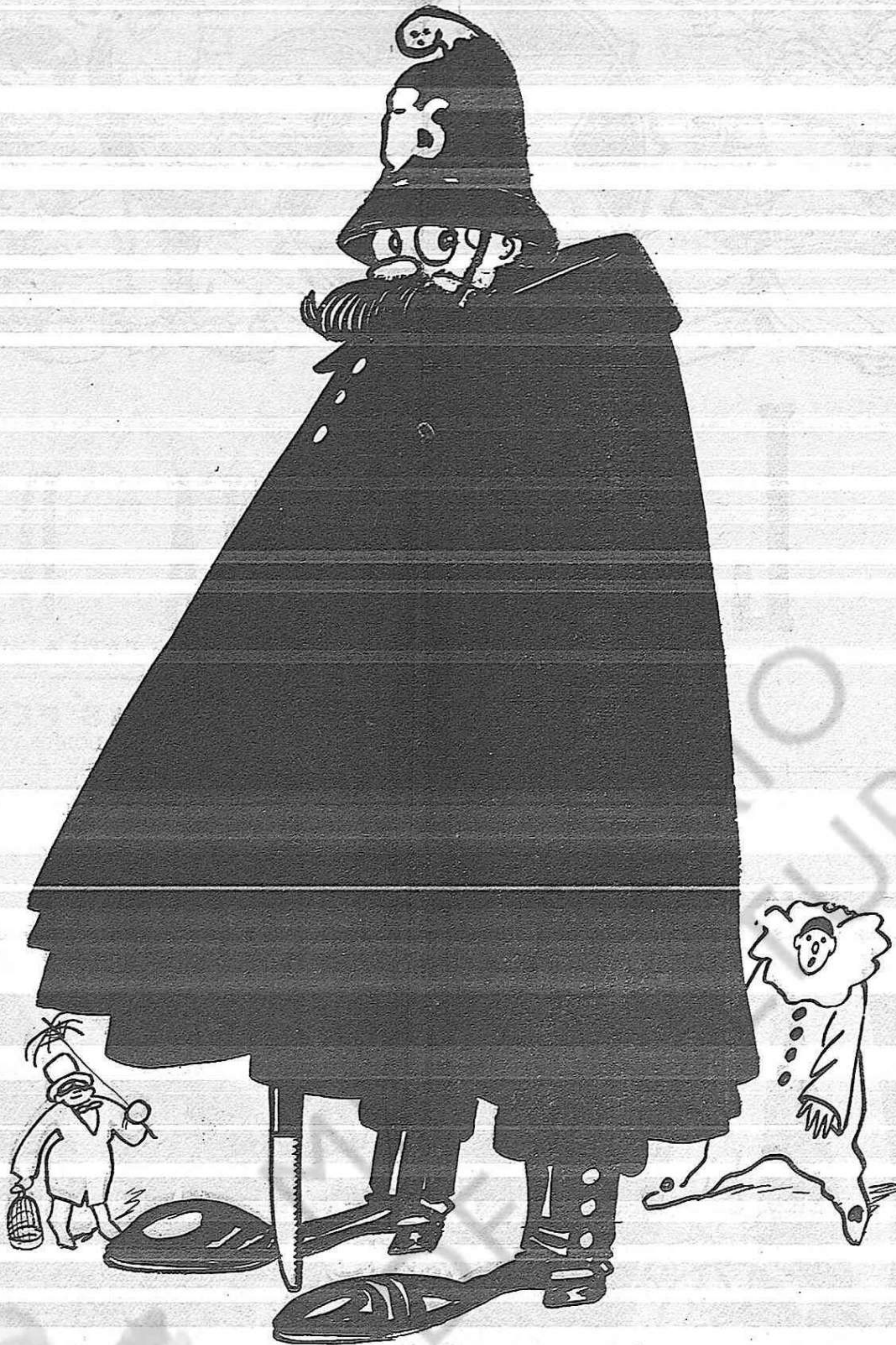
—I qui sab si nosaltres n'haguerem arreplegat algunes de les pessetes llençades.

—Bé, no t'apuris. Jo hi sentit a dir que lo que no han pogut gastar, ho regalaran a la caixa de resistència dels manobres.

La policia empaita brutalment a un escamot de treballadores que han trencat dos o tres vidres d'una fàbrica.

Les pobres dones, entre quines n'hi han que són encara criatures, s'atropellen per a fugir per un carreró estret que no les pot engolir.

El mascarot de l'any

— Por bemoles!... Aquí no ha habido este año mas disfraz que el nuestro!

Un home veu aquell pilot de carn de fàbrica i pensa:

—Ve't-aquí una bona plataforma per a arribar a una acta.

—Xato, beu més xampany.

—Déixe'm. Després ja estaré per tu. Haig d'escriure unes quartilles.

—Primer sóc jo que el diari, videta.

—No, no, primer és l'obligació. Demana uns llagostins, entretén-te menjant. Ja estaré llest desseguida. *Mientras nosotros, los esclavos del trabajo, nos morimos de hambre, nuestros explotadores pasean cínicamente sus barraganas, cubiertas de joyas, por los paseos públicos; mientras... ¿Qué fas, xim pleta?*

—Mira, ofegar amb xampany els teus entusiasmes. Ajuda'm a menjar aquest llagostí que tinc a la boca, lladre.

—Té, vida. No hi ha manera d'enfadar-s'hi amb les teves dolces bogeries.

—Són uns desagrats aquests obrers. Trencat el cap perquè no'ls falti feina. Busca mercats, rumia mostres, fes números per pagar-los la setmanada i encara es queixen i t'insulten i et paralitzen el negoci amb vagues criminals.

—Una mica de raó ja la tenen. Tot s'apuja. La vida s'els fa impossible. Cada dia la vida és més cara...

—¿I per nosaltres, no? Mira, la benzina costa un ull de la cara. També passem els nostres mals de cap. La Lluïseta m'ha amenaçat amb plantar-me si no afegeixo cinc centes pessetes a les mil que li passo cada mes. Ja ho veus.

—Sí, no, és clar per això....

JEPH DE JESPU

Efervescencia republicana

El districte de Vilanova i Geltrú, de tradició republicana interrompuda per les deixadeses inexcusables dels més interessats en sostenir la significació democràtica d'aquelles simpàtiques comarques, recobra'l títol honorós que mai degué perdre.

No hi ha dubte que an això hi contribueix extraordinàriament el fet d'haver acceptat la proclamació una personalitat del relleu del senyor Pinilla a qui en el míting monstre celebrat a la capital del districte per a ratificar la designació feta pel Comitè Comarcal, se li feu l'encàrrec de reorganitzar les forces del republicanisme vilanoví. Els seus correl·ligionaris han tingut ben presents, sens dubte, les condicions d'activitat del nostre amic, i confien en les seves dots per a que revisqui amb tot el seu esplendor la significació d'un districte que no pot de cap manera, restar en mans de la Lliga.

La barrabassada feta pel govern, destituint l'alcalde popular de Vilanova, senyor Ventosa i Roig, ha encès els ànims, despertant una passió precursora de campanyes continuades i d'èxits indubtables.

I l'actuació dels federals de Vilanova que no s'han concretat a una acció purament política, plena per altra banda d'honradesa reconeguda pels adversaris, sino que s'han preocupat especialment de desenrotllar un programa de millores socials, fundant cooperatives que dúen una vida esplèndida, caixes obreres d'invalidesa, etc... constitueix poderosament a despertar les energies dels

nuclis rurals, fins ara sotmesos a un caciquisme vergonyós.

Siga per lo que fos, és un fet que en tot el districte ha començat a notar-se un ressorgiment que acabarà amb l'actual caciquisme regionalista, i que farà impossible la naixença del caciquisme ministerial, el primer anunci del qual fou la destitució d'un alcalde republicà nomenat per l'Ajuntament, també republicà.

Coadjuvant a l'acció dels federals estan altres elements obrers (del camp i industrials) que van comprenent que no's poden refiar dels mangonejadors d'avui i que presten el seu apoi als que, amb la base d'un federalisme republicà, intenten una organització moderna, amb tot el contingut social que exigeixen els nostres temps.

UN ALTRE

Això és un no parar, sembla una epidèmia; en quatre dies ens quedarem sense cap bisbe si la raixada dura.

El de Vich, el de Palma, el d'aquí, el de allà i ara per acabar-ho d'arreglar tot, el senyor arquebisbe de València. I que aquest no ha tingut temps de res, va despertar-se, va estornudar i quedà sec.

Si hem de creure al *Correo Catalán* era un gran home, sant i savi. Pot-ser sí, però nosaltres no ens en fíem. Llegírem la biografia que el detestat confrare jaumí li dedicava i en resum en traguérem la impressió de que l'ex-bisbe de Tuy i ex-arquebisbe de València (per defunció) no era pas dels que varen inventar la pólvora.

Molt orador eloqüent... paraules, paraules, paraules. En cambi com a obra res. La terra li sia lleu.

Además s'ha deixat dissecar.

SONATA XXX

certes és que cada vegada anem més bé. I com si no tinguéssim res que fer, fem vagues; jo conto que al senyor Governador li deu agradar que hi hagin conflictes, aixís mata la estona i té alguna cosa que contar als periodistes.

En això s'assembla a n'aquell mil·lionari que comprava finques de menors o carregades d'hipoteques lo qual li proporcionava una deu de plets que esferia.

—Però, don Pau, perquè fa això?

—Què?

El buscar qüestions.

—Home, li diré. Sóc ric i s'ha de disfrutar de la riquesa. Hi ha qui's recrea menjant, jo estic a regim. Hi ha qui amb les dones, no puc. La beguda no'm prova; l'art no'l sento, les antiguitats me fan fàstic. No'm quedava més que la caritat o els plets per a divertir-me i m'he decidit per aquests últims. Com un altre té *querida*, jo tinc plets.

El senyor Suárez Inclán fa això mateix: com un altre governa en pau, ell té vagues. I les cria, res d'aconsejar als de dalt i als de baix, res de fer d'amistós componedor... i ca! La cosa s'arregla disgustant als uns i als altres, omplint els carrers de policies i guardies-civils i tropa; garrotejant als vaguesistes i posant soldats a la porta de les fàbriques que és la millor manera de que la gent no entri al treball.

Segueixi per aquest camí seyor governador que si res ho destorba ja arribarem a lo de La Unión on els civils segons he llegit a *La Vanguardia* (*La Vanguardia* és la meua Bíblia) han fet un centenar de víctimes entre morts i ferits. Molts morts.

Diu que dissabte vindrà el decret disolent les Corts i convocant eleccions. *Bueno!* Així tindrem alguna cosa en que distraure'ns, podrem dir com aquella família miserable: a casa no dinem però ens divertim molt.

El *Príncip d'Asturies* l'hermós vaixell de la casa Pinillos, ha naufragat arrocegant amb ell quatre quintes parts de la tripulació i pasatge. Pobre gent! La major part d'ells eren emigrants que corrien cap a l'Amèrica cercant una terra meys ingrata, en la qual se pogués menjar un troç de carn i un mòs de

pa... La mar els hi ha acabat les engunies. Pobre gent!

Els alemanys segueixen fent-se matar al davant de Verdun. Aquest Verdun ja'n comença a semblar un *barranco del Lobo* a l'engrós. Diu que ja hi han caigut quatre generals dels grossos, que'ls oficials s'han de posar davant de les tropes i que aquestes són segades, com el blat per les dalles, per les ametralladores franceses.

Els partets parlen de setanta mil morts alemanys. Vos feu compte de lo que són setanta mil morts en un espai reduïdíssim? Hi han d'ésser apilats, en estiva. Els companys per passar tenen de trepitjar-los, caminar sobre els cossos encarcerats dels uns, tous dels altres en els que ja s'ha aferrat la podridura. I els morts encara, no se'n senten, però penseu en els mils i mils de pobres ferits que caigueren allí, que també són trepitjats, que poden cridar tant com vulguin sense que ningú els escolti, que tenen de morir després de l'agonia més horrible blasmant de Déu i de l'emperador i maleint la pàtria.

Porca guerra. Que s'acabi aviat; en fí, bevem-hi.

MORITZ IX

Oh, el sufragi universal!...

I

EL COMTE I EL MINISTRE

—Prepari's, Alba. Voldria que la situació especial en que ens trobem fa tres mesos tingués prompte desenllaç.
—Parla de les subsistències?...
—No, home! Fugí! Això rail!
Cal disoldre les Corts velles

i convocar ben aviat les noves.

—Ah!... Me'n alegro!... Què desitja?

—Que demà comenci a pendre les mides que corresponen al cas, engrassant ben bé la màquina, posant a punt el volant i examinant si el manubri funciona amb normalitat.
—Descuidi. Conec l'ofici iestic segur de quedar com un home.

—Aixís, entesos.
—Sempre a ses ordres, ja ho sab.

II

EL COMTE I ELS PERIODISTES

—Sí, senyors. Tinc el propòsit d'anà amb tanta llealtat, que'l país quan se'n convenci quedarà amb un pam de nas. Res de trampes. *Mano limpia* i que surti diputat aquell que més vots alanci. El Govern no exercirà la menor pressió. Les urnes seràn el fidel mirall de la voluntat del poble. Es precis dignificar el sufragi. ¿Que'ls contraris ens desbanquen?... Resignats confessarem la derrota i abandonarem el camp amb la consciència tranquila.
—Molt bé, molt bé!... ¿I quan seràn les eleccions?

—A punt fixo, no ignoro. Ho hem d'estudiar amb l'Alba.

—Es a dir que encara no ho tenen determinat?
—No. Això de les subsistències no'ns deixa temps per parlar de res.

—Pobre senyor comte!...

¡Com deu tenir-lo aquest cap!...
—Calculin!... Soc una víctima, un camàlic, un esclau!...

III

EL MINISTRE

—Veiam, repassem... Galicia, vintitres encasillats; Andalusia, quaranta; Catalunya, deu, comptant amb el concurs del *caudillo*; Valencia, apretant la mà, en pot admetre catorze; Extremadura, altres tants; les dos Castilles, cinquanta; Murcia... Lleó... ¡No va mal!... En quant a alcaldes, en porto cent quinze de separats, en tinc noranta a mig ranxo i acabo de tirar l'am a un parell de cents... Magnífic!... Me sembla que no he badat!...

IV

EL MINISTRE I EL COMTE

—Senyor comte...
—Holal!... ¿Ja'm porta el pastel llest?
—Fa mig quart li he dat l'últim toc.
—¿I opina que tenim assegurat l'èxit?
—Una majoria com ningú l'ha vista mai.
—Apa, doncs, escrigui.
—Dicti.
—«En virtut de... tal i tal »i amb arreglo a... etc., etc., (lo de ritual, ja ho sab), »pel dia tants se convoquen »eleccions a diputats».

C. GUMA

MOSSÈN Pau, què dic mossèn, el doctor Pau senti la vocació per al sacerdoci des de la més tendre infantesa; quan de jugar se tractava, ell jugava a dir missa; i per a fer se una casulla de llustrina, amb galons de paper daurat enganxats amb goma, un dia furtà dos rals a la seva mare.

S'estimava més anar a l'església que no a estudi era l'escolà ensem més devot i més poca-vergonya. Ningú com ell ajudava la missa amb aquella devoció i sabia fer reverències al clergue al oferir-li l'aigua, el vi i la tovallola; ningú com ell es feia a cops de espolçador amb els sants i posava la llufa a les beates farineres.

El dia en que feu sa primera comunió fou aquell en que sa vocació esclatà.

—Mare, vui ésser capellà.
—Ai! fill meu. Acabes de donar-me l'alegria més grossa de ma vida.

I, capellà s'ha dit. Els recursos amb que comptava la casa no eren pas molts, però la qüestió era que el noi estudiés i s'omplís el cap de llatins; per assolir això el pare suava sobre el banc de fuster i la mare estalviava més que una rata o una formiga.

El noi anava endavant; les qualificacions que els seus mestres li donaven sempre eren *optime* i un dia arribà en que tot el senyor bisbe li digué:

—Tu ets dels que van lluny.
Aquell dia la mare somrigué, però quan el familiar de sa il·lustríssima proseguí:

—A bisbe i tot arribarà.
La vella se posà a plorar.

Jaime Brossa

Yo hago un periodismo completamente *mei generis*. ¿Bueno? ¿Malo? ¡Psé! De todo hay en mi labor, como en los epigramas del clásico Yo no cultivo el sensaciona-

lismo. Lo más sensacional del mundo soy yo y los fenómenos de mi yo. Si el lector no comparte mi opinión, lo siento. Por él y por mí. No me dedico tampoco al reporterismo. Yo soy el repórter de mis ideas y de mis hechos. Me falta tiempo para ocuparme de lo que piensan y hacen los demás. El que tiene depósito y cañerías en casa, no necesita ir por agua a la fuente. Pero, hoy hemos de hacer una excepción en favor de ese hombre tan extraordinariamente interesante que se llama Jaime Brossa. Se tropieza por ahí con tanto burro, con tanta gente digna de llevar albarda, que el día que uno se encuentra con un hombre inteligente le dan ganas de ponerse a cantar, como un gallo al ver el sol.

Conocí a Brossa el otro día. Nos encontramos fortuitamente en casa de Michele Ruocco. Yo lo había espiado muchas veces a la salida del Reading Room del Museo Británico, pero jamás pude toparme con él. Hasta que la casualidad nos unió.

Al entrar, el día de que hablo, en el restaurant italiano de High Street ví en seguida a Brossa. Estaba comiendo con Xammar. Es decir: él no comía; peroraba. Había con vertido la mesa en tribuna, y parecía un conferenciante. La palabra salía del cráter de su boca, como un chorro de fuego, salía como una llama entre el humo de su barba negra y le bañaba y le enrojecía toda la cara. Hablaba de imperialismo, de militarismo, de nacionalismo, de socialismo. Todos le escuchaban atónitos y embelesados por su elocuencia. Y hasta los más materiales habían saltado los tenedores y se disponían a aplaudir.

En aquel momento llegaba yo. Me presenté sin rodeos. Nos estrechamos la mano. Y Brossa reanudó su discurso.

Yo soy internacionalista y pacifista—dijo.—En política internacional me he pronunciado siempre contra las alianzas. Las alianzas son la causa de las guerras, al menos de las grandes guerras. Un grupo de potencias

declara la guerra a otro grupo. El primero es, evidentemente, el culpable de la catástrofe. Pero el otro grupo puede no ser inocente, puede haber hecho inevitable la guerra. No digo que este sea el caso actual. El imperialismo alemán era tan provocador, disimulaba tan mal sus criminales intentos, que el mundo entero se ha visto obligado a confabularse contra él. Se nos ha presentado a los hombres la alternativa de someternos a la teutonización o de morir, y los hombres preferimos esto último. No podrán reprocharnos nada las generaciones venideras. Los latinos estamos defendiendo heroicamente nuestro genio. Nosotros hemos sido los hombres completos, los hombres del fuego y de la luz. Los germanos nos tosamente con los curas. Los curas no son malos. Con algunos de ellos se puede tratar. Son los más distinguidos de los pueblos. Después, en su casa se toma tan buen chocolate, se bebe tan buen vino... Encuentra usted en una abadía o en una rectoría dos cosas no despreciables: una conversación espiritual y una bebida espirituosa. Créame, hay curas pasables (por las armas—murmuro yo). El odioso, el perjudicial es el fraile. Es él el que capa a nuestra juventud, el que degrada a nuestras mujeres, el que deforma monstruosamente a nuestros niños, el que organiza requetés, el que alimenta el jaimismo y fomenta la guerra civil. Es el fraile el criminal y el ladrón, el enemigo de la naturaleza y de la vida. Es a él, pues, a quien hay que tratar como a tal. Créame. Toda la cuestión religiosa se reduce a eso. La viña está enferma, más que por agotamiento de la tierra, por las plagas que la infestan. Pues a sulfatarla. Para esto, hemos de contar con las subclases sociales, principalmente con el agricultor. Hay que desatontar al labriego. Hay que crear un gran partido agrario. El partido de la tierra, el partido del pan. Hay que dividir los latifundios como un tablero de ajedrez, y en cada cuadro poner un propietario. Hay que aplicar la ley Ribot. Política rural es lo que se necesita en España. Política de alpargata y de calzón corto. Política que ponga problemas. Para acabar con la perisolografía de nuestros hombres de gobierno, es necesario obligarles a barajar cifras, a razonar con números, a resolver problemas económicos. Estas cuestiones son las que apasionan a la humanidad de hoy, las que interesan a mayor número de hombres.

A eso, a que agite Cataluña problemas de esta índole, se debe su preponderancia en la política española. Sin embargo, yo creo que el catalán tiene un sentido demasiado económico de la vida. En esto se parece al inglés. En Cataluña sobran tejidos y falta poesía, sobran estatuas a Güell y a Comillas y faltan a Verdaguier, a Maragall y a Pi. Por esto no soy yo separatista. Para que ese materialismo exagerado de los catalanes encuentre su contrapeso, entiendo yo que a éstos les conviene estar integrados en el grupo ibérico. Como le conviene a Castilla la federación con Cataluña, para aprender de ésta muchas cosas que ignora y que no debe ignorar. Lo que es común a castellanos y a catalanes y lo que debemos sacudirnos todos es la pereza, es la desidia. Hace poco había de dar yo una conferencia sobre los primitivos catalanes en una Sociedad de Londres. Iba yo a prestar un buen servicio a mi país. Como necesitaba unos cuantos clichés para ilustrar mi trabajo, los pedí a Barcelona. Pues aun no he recibido contestación. Esto de no escribir cartas es muy español. Acusa falta de civildad y de han robado la luz; ahora pretenden arrebatarnos el fuego. Pero no lo conseguirán. El fuego está en Francia, está en el corazón de la República, está en París. Y allí no llegarán los bárbaros. Lo impediremos los amigos de Francia. Los españoles somos poco francófilos. Quizá porque ignoramos lo mucho que, sobre todo políticamente, les debemos a los franceses. Aunque es verdad, que ellos nos deben literariamente mucho a nosotros. Casi todos los héroes de su literatura, casi todos los grandes caracteres de su teatro, son nuestros. Don Juan es de Tirso. El Cid es de Guillén de Castro. Gil Blas es nuestro también. Tartarín es una modalidad de nuestro Quijote. Y un húngaro acaba de descubrir que el Tartufo lo encontró Molière en una obra de Solórzano, si no recuerdo mal. Pero, además de Francia, está Inglaterra. El inglés, antes de 1915, era demasiado seco, demasiado idióta de su aislamiento, de la insularidad. Era excesivamente individualista. Pero ahora ha aprendido a estimar a los demás hombres, ahora se ha enterado de que Francia no es sólo la nación más brillante del mundo. La Gran Bretaña dirige la guerra. Y ella la ganará. El oro inglés derrotará al hierro alemán. La potencia financiera de este pueblo es incalculable. Si todo el universo luchara contra

Inglaterra, ella sería la última en agotar los recursos. Luego el soldado inglés no tiene nada que envidiar al alemán. Es evidentemente menos marcial, menos teatral, menos cuartelero. Hace menos olor de pólvora y de cuadra que aquél. Pero no es menos sólido y menos militar. Lo que hay es que el inglés no se deja deformar por el oficio, no se deja dominar por él. El inglés, con cualquier traje, es siempre un hombre y un hombre «smart». Los germanófilos españoles se figuran que el soldado británico no vale más que para periquear por Picadilly. En España se ignora todo. Y no se perdona nada. Por eso no puedo yo vivir allí. Esa Barcelona, ese Madrid en donde los infundios se inciensan y se valoran unos a otros, me oprime el pecho. País pequeño, o mejor, país de pequeños, país de mezuquinos, país de envidiosos. La envidia, observa Stuart Mill en su «Gobierno Representativo», impidió que España se regenerara en el siglo XVIII. En cuanto vienen las cosechas, empiezan a arder los pajares y los graneros en Castilla, nota Unamuno. El que ha cogido menos, le pega fuego al campo o a la casa del que ha cogido más. ¿No saben ustedes aquello de Víctor Balaguer? España, decía, es un hospital de enfermos de envidia, y Cataluña es el departamento de los incurables. A pesar de todo, siento por Cataluña y por España una ternura sin límites. Los problemas de mi patria no me dejan sosegar. Con quien primero creo que tenemos que encararnos los españoles es con la Iglesia. No obstante, yo entiendo que en religión no hay que atacar la creencia, la fe ingenua y pura, sino la superstición y el clericalismo político. El problema religioso me parece que podríamos resolverlo amiscordialidad. O, si no carecemos en absoluto de esta última, quiere decir que la derramamos en cosas inútiles...

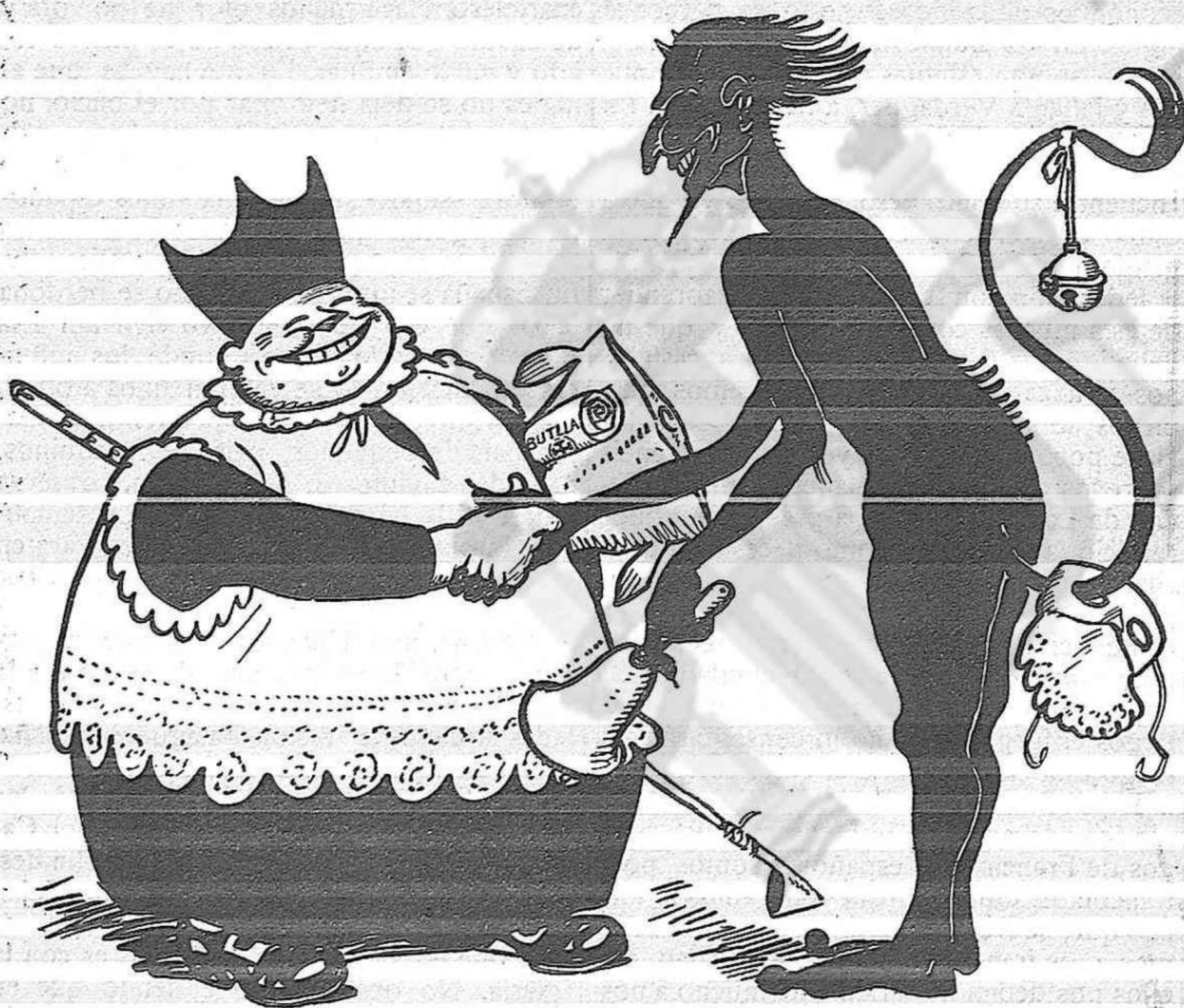
Estábamos ya en los postres, en el café. En el momento de limpiarnos los dientes, de sacudirnos las migas, de plegar la servilleta. Brossa seguía hablando, discursando, deshinchando su pecho y poblando el aire de palabras resonantes, de ideas y de teorías. Los oyentes lo escuchábamos embebecidos, embobados. Tanto, que al salir del restaurant, no había uno a quien no tuviera que decirle el camarero: «Excúseme, señor. Usted se ha olvidado sin duda. La cuenta monta...» — ANGEL SAMBLANCAT
Londres, marzo de 1916.

La pesadilla del comte

— Redeu, quines fiblades!... Veiam si no'm deixaràn dormir... (dic)... governar amb tranquil·litat.

VELLS AMICS

— Vaja, adeu, Carnestoltes. No sé perquè m sembla que faré més estragos jo que tu.

El pare, al saber-ho, digué:
—Duro, noi, duro! endavant, si vols ésser bisbe, posa-t'ho al cap.
El xicot semblava haver-s'ho posat de veres això de la mitra, i corrent com una bicicleta passà de vicari a rector, i de rector a rector més bo. Després vingué a ciutat amb un benefici, fou catedràtic del Seminari i finalment fou canonge.
El pare deia: —Ja li tenim!
La mare responia:
—Ai no sé si em moriré el dia en que vingui al poble tot vestit de morat.

Arribà Nadal, el canonge envià a cercar als seus pares per a celebrar la diada junts. El doctor Pau vivia en un pisàs, l'acompanyaven dues minyones joves i fresques. L'àpet fou de bisbe; aquella escudella, aquella carn-d'olla, i les perdius, i el lluç, i el gall... un gall com una vedella.
El pare digué: —Ja li tens el peu al coll a n'això del bisbat. Duro! noi, duro!
Però el senyor doctor, mirant-se el servei, respongué:
—No siguem ambiciosos. Vostè em diu: duro! duro! Jo responc: aquí m'aturo.

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 3 AL 9 DE MARÇ DE 1916.

Per terra

Toçuts, els alemanys continüen la seva formidable ofensiva contra Verdun. Deturats des del dia 26 de febrer a la banda est del Mosa, en la regió de Douaumont, han intentat donar un cop violentíssim a l'oest del riu.
A costa de grans pèrdues, han aconseguit fins ara aventatges insignificants. Les notícies oficials i oficioses franceses demostren una gran confiança en el resultat final d'aquesta segona batalla del Mosa. Si, com sembla seguir, els alemanys fracassen definitivament en son propòsit d'apoderar-se de Verdun (quina derrota més terrible per a ells! Serà un pròleg altament significatiu posat a la pròxima campanya de primavera.
A Armènia i a Persia, els russos han obtingut noves i importantíssimes victòries. S'han apoderat de la ciutat de Bitlis (38.000 habitants) i de les poblacions de Atina i Mapravi, en el litoral del Mar Negre. La menaça sobre el gran port turc de Trebizonda s'accentua cada dia més.
Per la banda de Persia els russos s'acosten a Bagdad. És probable que, durant aquest mateix mes, la gran ciutat de Mesopotàmia sigui ocupada per russos i anglesos. La fi de Turquia s'acosta ràpidament.

Per mar

El corsari alemany *Moeve*, després d'alguns mesos d'anar pel mar enfonzant navilis aliats, ha tornat a un port alemany.
Els vaixells aliats han bombardejat alguns punts dels Dardanels.

Per l'aire

Els fets més importants són el bombardeig aeri de Smirna, en el litoral turc del Mediterrani, per avions francesos; el bombardeig de la estació de Metz-Sablons per una esquadra de 16 avions francesos també, i el bombardeig de alguns punts de la costa anglesa per *Zeppelins*.

REPICS

E de juni.
Segons les instruccions publicades pel senyor bisbe, cada dia, durant tota la Quaresma, es pot barrejar menes els divendres que és obligatori el peix.
Ja ho saben, doncs, els vaguistes i tots els que formen en l'actual exercici de la fam: Han de pendre exemple del penyrol bisbe. Els divendres, cap a la pescateria a comprar llagostins.

Aquest any el Carnestoltes no ha mort. L'han assassinat.
Damunt la seva tomba se llegeix el següent epitafi:

«Suárez Inclán te mató
a la puerta de tu casa»

Guardies civils i policies hi anaren allí mateix a enterrar la sardina.

Nostre amic, i antic corresponsal administratiu de *La Campana de Gracia* a Sant Genís de Vilassar, don Rafel Campins, ha tingut la desgracia de perdre al seu pare polític, venerable ciutadà de 67 anys que pel seu esperit lliure i per les seves qualitats morals es feu estimar de tots quants el coneixien.
Acompanyem al senyor Campins en el just dolor que l'aclapara.

En Rius i Rius (no l'anomenem marquès d'Olérdola perquè ja ha passat Carnestoltes) també tingué por i va creure conveniènti suspendre la *rúa*.

Ja estem veient que qualsevol dia suspendrà també les sessions municipals.

Llegim:

«Han llegado de Lisboa 71 alemanes que han sido albergados en el Matadero de Gracia».
Els portuguesos són molt bromistes. ¿No voleu polls? Doncs aquí us els envio.
Gracies; no'ns feien cap falta.

Com és costum, durant els tres dies de Carnestoltes se celebraren en totes les esglésies grans funcions de desagravis amb exposició del Santíssim.

Realment el Santíssim estava enguany molt exposat amb la santíssima menaça de la vaga general.

Aquesta vegada el que s'haurà guanyat de pet la gloria del cel haurà estat el Governador. Suspendre el Carnaval, ¿voleu millor desagravi per a Nostre Senyor?

En Romanones no s'atreveix a que's firmi el decret de dissolució i convocatori de les Corts el dia 13. ¿També supersticiós?

¿No sigui bromista, home! Ja sab tot-hom a Espanya que firmis el decret el dia que's vulgui, les Corts que vostè fagi tindran molt mala pata.

La mitra de Vich sí que ha estat pocs dies vagant.

Encara calent, com aquell que diu, el difunt Torras i Bagés, s'ha nomenat bisbe de la ciutat de les llangonics al doctor Muñoz Izquierdo. Izquierdo? Aquest no serà dels de *La Veu*.

Ara han volgut accontentar als del Poble posant-hi un esquerrà.

L'alcalde de Madrid diu que dimiteix per que no pot acabar la mendicitat.

Des de són sitial estant, en Rius i Rius no se'l vol mirar.

Gira la cara i fa el desentès.

No vol mals de caps.

Vinguen catàstrofes!

A les costes del Brasil s'ha enfonzat quasi instantàniament, el gran trasatlàntic espanyol *Príncep de Asturias*, que havia sortit fa poc de Barcelona.

Segons detalls rebuts fins ara, del horrorós naufragi, s'hauràn ofegat més de 400 persones, moltes d'elles naturals de Catalunya.

«Príncep d'Asturies!»

¿Per què rediantre els hi posen aqueixos noms an els grans vaixells trasatlàntics?

En atenció a les anormals circumstancies fou sospesa la tradicional processó de la Bona Mort, del divendres de Cendra.

Naturalment!

Les cucurulles no havien pas d'ésser més que el Carnestoltes!